

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง การดำเนินงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่ ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรเขตที่ 6 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยจำแนกเป็น 3 ส่วนคือ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ของ ความรู้และแหล่งความรู้ ความเข้าใจ การปฏิบัติตามระบบ MRCF ความคิดเห็นความต้องการ การสนับสนุน ปัญหา และข้อเสนอแนะ ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรเขตที่ 6

1.2 วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรในสังกัดสำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 จำนวน 659 คน ดำเนินการคัดเลือกจากประชากรที่เป็น นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรในสังกัดสำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 โดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) โดยได้กลุ่มตัวอย่าง 249 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.0 ของประชากรที่เป็น นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรในสังกัดสำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 ทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดและปลายปิด การเก็บรวบรวมข้อมูลจัดทำ แผนการออกเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และประสานงานกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ในระดับจังหวัดและระดับอำเภอ เพื่อนัดหมาย การส่งแบบสอบถามดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดอันดับ

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 สภาพพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ สังคมของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ สังคมของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรเขตที่ 6 พบว่า นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรเขตที่ 6 ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง 61.0 อายุเฉลี่ยอยู่ที่ 39.0 ปี โดยอายุต่ำที่สุด 22 ปี และมากที่สุด 56 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษามัธยมศึกษาในระดับปริญญาตรีร้อยละ 75.1 ระดับการศึกษาสูงสุด คือ ระดับปริญญาโท สถานภาพพบว่า สถานภาพโสด และ สมรสมีระดับที่ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 47.0 และ 42.5 ตามลำดับ นักวิชาการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในระดับข้าราชการ ระดับชำนาญการ และร้อยละ 75.1 สังกัดหน่วยงานระดับอำเภอ เงินเดือนที่ได้รับต่ำสุด คือ 15,000 บาท และสูงสุดอยู่ที่ 42,750 บาท และเงินเดือนเฉลี่ยอยู่ที่ 21,554.90 บาท ประสบการณ์การทำงานต่ำสุด คือ 1 ปี มากที่สุด 28 ปี เฉลี่ยแล้วนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรเขตที่ 2 มีอายุประสบการณ์การทำงานเฉลี่ย 12.77 ปี ส่วนในประสบการณ์ด้านการส่งเสริมการเกษตร ต่ำสุด คือ 1 ปี มากที่สุด 26 ปี เฉลี่ยอยู่ที่ 11.36 ปี โดยระยะเวลาการปฏิบัติงานเป็นนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ต่ำสุด 1 ปี สูงสุด 26 ปี เฉลี่ยอยู่ที่ 9.67 ปี จำนวนตำบลที่รับผิดชอบมากที่สุด คือ 4 ตำบล โดยนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรส่วนใหญ่จะได้รับผิดชอบคนละ 2 โดยจำนวนที่รับผิดชอบเฉลี่ย 2.13 ตำบล ระยะห่างจากสำนักงานเกษตรกับตำบลที่รับผิดชอบไกลที่สุด คือ 127 กิโลเมตร ใกล้ที่สุด 1 กิโลเมตร ระยะทางเฉลี่ย 34.24 กิโลเมตร โดยนักวิชาการเกษตร เห็นว่า ตำบลที่รับผิดชอบเหมาะสมกับการปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่ (MRCF) ใน ระดับมาก

1.3.2 แหล่งความรู้ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

จากการศึกษาพบว่า โดยภาพรวม แหล่งความรู้ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ด้านการสื่อสารมวลชน อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า แหล่งข้อมูลความรู้ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ด้านการสื่อสารมวลชนมีมากที่สุดอยู่ 1 ประเด็น คือ อินเทอร์เน็ต ระดับมาก 3 ประเด็น คือ เอกสารทางราชการ สิ่งพิมพ์ โทรศัพท์

แหล่งความรู้ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ด้านสื่อบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า แหล่งข้อมูลความรู้ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ด้านการสื่อบุคคลมีมากที่สุดอยู่ 2 ประเด็น คือ ผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงานในสำนักงาน

แหล่งความรู้ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ด้านสื่อกิจกรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า แหล่งข้อมูลความรู้ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ด้านการสื่อกิจกรรมมีมากที่สุดอยู่ 2 ประเด็น คือ การฝึกปฏิบัติ และการอบรม

1.3.3 ความรู้ความเข้าใจของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรที่เกี่ยวกับ MRCF

จากการศึกษาพบว่า ความรู้ความเข้าใจของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร เขตที่ 6 เกี่ยวกับ MRCF โดยการตอบคำถามแบบถูกผิดจำนวน 15 ข้อ โดยข้อที่ตอบถูกคิดเป็น ร้อยละ 100 มีทั้งหมด 10 ข้อ ดังนี้ 1) นโยบาย MRCF มุ่งปรับบทบาท และอัตลักษณ์ของเจ้าหน้าที่ ส่งเสริมการเกษตรให้ชัดเจน 2) นโยบาย MRCF มุ่งให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เป็นผู้จัดการ เกษตรในพื้นที่ และผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) ใช้การมีส่วนร่วมและกระบวนการเรียนรู้ในการพัฒนา ให้เป็นเกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) คือ คิดเป็นทำเป็นแก้ปัญหาเป็นและรู้เท่าทันโลก โดยใช้ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มืออาชีพ (Smart Extension Officer) 4) ให้ยึดพื้นที่เป็นศูนย์กลางการ พัฒนา 5) ใช้การติดต่อสื่อสารระยะไกล (Remote Sensing) ในการปฏิบัติงาน 6) เน้นการสื่อสาร ทางเดียว (One-way Communication) 7) เกษตรกรไม่จำเป็นที่จะต้องมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนใน การส่งเสริม 8) การดำเนินงานตามระบบส่งเสริม MRCF ต้องใช้ช่องทางการติดต่อสื่อสารระยะไกล เท่านั้น 9) เจ้าหน้าที่นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรในตำบลนั้นๆเป็นผู้มีอิทธิพลทางความคิด 10) Remote sensing ทำให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกรเข้าถึงและได้รับข้อมูลข่าวสารได้ สะดวก รวดเร็ว และทันต่อสถานการณ์ โดยความรู้ความเข้าใจของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรที่ เกี่ยวกับ MRCF เฉลี่ยรวมทั้งหมดเท่ากับ ร้อยละ 94.7

1.3.4 การปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่

จากการศึกษาพบว่า การปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่ของ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรเขตที่ 6 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า การปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรเขตที่ 6 มีระดับมากที่สุดอยู่ 1 ประเด็น คือ การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการส่งเสริม ระดับ มากอยู่ 7 ประเด็น คือ การทำงานและร่วมดำเนินการกับเกษตรกร ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องแบบ มีส่วนร่วม พื้นที่ได้รับการพัฒนาตามศักยภาพและเกษตรกรได้รับบริการตรงตามความต้องการ การประสานและให้บริการเกษตรกร ด้วยวิธีการติดต่อสื่อสารและเข้าถึงข้อมูลจากทางไกล การ เปิดโอกาสให้เกษตรกรเป็นผู้ตัดสินใจกำหนดความต้องการของตนเอง การสร้างภาพอนาคตของ ชุมชนว่าต้องการให้เกิดการพัฒนาไปในทิศทางใด การทำงานในพื้นที่โดยเน้นการใช้ข้อมูลแผนที่ และ การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

1.3.5 ความคิดเห็นของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรต่อการปฏิบัติงานตามระบบ ส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่

จากการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรต่อการ ปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรเขตที่ 6 ใน

ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า ความคิดเห็นของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรต่อการปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรเขตที่ 6 มีระดับมากที่สุดอยู่ 1 ประเด็น คือ M : Mapping คือ ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลทำให้การเตรียมเข้าทำงานในพื้นที่ได้ดี ระดับมากอยู่ 8 ประเด็น คือ การส่งเสริมตามระบบMRCF สามารถแบ่งเบาภาระงานที่ท่านรับผิดชอบ C : Community Participation คือ ใช้วิธีการจัดเวทีชุมชนในการทำงานและร่วมดำเนินการกับเกษตรกร ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องแบบมีส่วนร่วมได้ การส่งเสริมตามระบบMRCF ทำให้ท่านสามารถสื่อสารกับเกษตรกรได้มากขึ้น การส่งเสริมตามระบบMRCF เหมาะสมกับการส่งเสริมการเกษตรในยุคปัจจุบัน F : Specific Field Service ทำให้มีการเข้าทำงานในพื้นที่แบบเฉพาะเจาะจงโดยมีเป้าหมายและจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน R : Remote Sensing ทำให้เกิดการประสานและให้บริการเกษตรกร ด้วยวิธีการติดต่อสื่อสารและเข้าถึงข้อมูลจากทางไกลได้ดี การส่งเสริมตามระบบ MRCF จะทำให้ท่านประสบผลสำเร็จในการทำงานส่งเสริมในพื้นที่ของท่าน และการส่งเสริมตามระบบ MRCF เหมาะสมกับเกษตรกรที่ท่านรับผิดชอบ

1.3.6 ความต้องการ การสนับสนุนของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรในการปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่

จากการศึกษาพบว่าความต้องการ การสนับสนุนของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรในการปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรเขตที่ 6 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า ความต้องการ การสนับสนุนของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรในการปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรเขตที่ 6 มีระดับมากที่สุดทั้ง 15 ประเด็น คือ จุดบริการอินเทอร์เน็ตและความเร็วอินเทอร์เน็ตที่สนับสนุนการทำงานอย่างเหมาะสม โทรศัพท์มือถือ โฟนหรือแท็บเล็ต ในการติดต่อทางไกลกับเกษตรกร ค่าอินเทอร์เน็ตในอัตราที่เหมาะสมในการติดต่อสื่อสารทางไกลกับเกษตรกร เครื่อง GPS ในการจับพิกัดเพื่อทำแผนที่ การฝึกปฏิบัติออกแบบการสื่อสารระยะไกล ความชัดเจนของนโยบายระบบส่งเสริม MRCF แหล่งความรู้การศึกษาระบบการส่งเสริมแบบ MRCF การฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์ข้อมูล กรณีตัวอย่างการส่งเสริมมิติใหม่ การฝึกปฏิบัติการจัดเวทีชุมชนแบบมีส่วนร่วม คอมพิวเตอร์ในการจัดทำแผนที่ โปรแกรมแผนที่ในการจัดทำข้อมูล การฝึกปฏิบัติจริงในการนำข้อมูลและแผนที่ การอบรม สัมมนา เรื่องการส่งเสริมแบบ MRCF และเอกสารความรู้ในการศึกษาระบบการส่งเสริมแบบ ตามลำดับ

1.3.7 ปัญหา และข้อเสนอแนะของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรในการปฏิบัติงาน

ตามระบบ MRCF

จากการศึกษาพบว่าปัญหาของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรในการปฏิบัติงานตามระบบ MRCFของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรเขตที่ 6 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า ปัญหา อุปสรรคของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรในการปฏิบัติงานตามระบบ MRCFของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรเขตที่ 6 มีระดับมากที่สุดอยู่ 2 ประเด็น คือ ขาดวัสดุและอุปกรณ์ในการทำงานตามระบบส่งเสริมมิติใหม่ เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ที่มีการกิจกรรมรวมทั้งได้รับการมอบหมาย งานนอกภารกิจเพิ่มเติม ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงาน ตามภารกิจหลัก ระดับมากอยู่ 7 ประเด็น คือ จำนวนนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานในพื้นที่ จำนวนนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานในพื้นที่ นโยบายมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ส่งผลให้การทำงานในพื้นที่จริงเกิดความสับสน ทำให้เกษตรกรขาดความเชื่อถือ เจ้าหน้าที่มีการย้ายบ่อย ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน การจัดสรรงบประมาณบางส่วนยังไม่สอดคล้องกับระยะเวลา และกิจกรรมที่จะดำเนินงานเท่าที่ควร หลักเกณฑ์และกฎระเบียบต่างๆ ออกมาหลังจากการปฏิบัติงานไปแล้ว ทำให้การทำงานเกิดความผิดพลาด นโยบายมีความเร่งด่วน กำหนดช่วงระยะเวลาสั้น ไม่สอดคล้องกับระยะเวลาการทำงานจริงในพื้นที่ การบริหารงานบุคคล ทั้งการให้ทุน/ให้โทษและความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ไม่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน ทำให้บุคลากรไม่ทุ่มเทและมุ่งมั่นในการทำงาน

ข้อเสนอแนะ ในการปฏิบัติงานตามระบบ MRCF ในระดับตำบล นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรเขตที่ 6 ควรมีการประสานงานและให้บริการเกษตรกรด้วยการสื่อสารจากระยะไกลเข้าถึงทุกพื้นที่ และควรมีการพบปะใกล้ชิดกับเกษตรกร เพื่อถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และบริการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรให้กับเกษตรกร

ระดับอำเภอ เห็นว่าควรจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินส่งเสริมการเกษตรในระดับอำเภอ

ระดับจังหวัด เห็นว่า ควรมีการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับจังหวัด

ระดับเขต เห็นว่า ควรที่จะมีเวทีให้เจ้าหน้าที่ได้มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรที่ประสบความสำเร็จ

ระดับกรม เห็นว่า ควรมีการกำหนดนโยบายให้ชัดเจนไม่ซ้ำซ้อน ส่งเสริมสนับสนุน งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ในการปฏิบัติงานตามระบบ MRCF ปรับโครงสร้างให้เอื้อ

ต่อการทำงานของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร และพัฒนาและสนับสนุนงานวิจัย รวมถึงพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีความเหมาะสม

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง การดำเนินงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรเขตที่ 6 มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายดังนี้

2.1 แหล่งความรู้ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

ผลการศึกษาพบว่า จากการศึกษาพบว่าแหล่งความรู้ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ด้านการสื่อสารมวลชน อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า แหล่งข้อมูลความรู้ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ด้านการสื่อสารมวลชนมีมากที่สุดอยู่ 1 ประเด็น คือ อินเทอร์เน็ต ระดับมาก 3 ประเด็น คือ เอกสารทางราชการ สิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ และแหล่งความรู้ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ด้านสื่อบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า แหล่งข้อมูลความรู้ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ด้านสื่อบุคคล มีมากที่สุดคือ ผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงานในสำนักงาน และแหล่งความรู้ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ในด้านสื่อกิจกรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า แหล่งข้อมูลความรู้ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ด้านการสื่อกิจกรรมมีมากที่สุด คือ การฝึกปฏิบัติ และ การอบรม เห็นได้ว่าแหล่งความรู้ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรด้านการสื่อสารมวลชนในระดับมากที่สุด คือ อินเทอร์เน็ตซึ่งเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้นทำให้นักวิชาการเกษตรเห็นว่า อินเทอร์เน็ตคือแหล่งความรู้สำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ ส่วนในด้านสื่อบุคคล ผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงานในสำนักงานก็ยังเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญของนักวิชาการเกษตร รวมถึงการฝึกปฏิบัติและการเข้ารับการอบรมก็เป็นอีกแหล่งความรู้หนึ่งที่สำคัญมากของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ซึ่งสอดคล้องกับ พงษ์ศักดิ์ อังสิทธิ์ (2551:223-232) ที่กล่าวว่าวิธีการส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ วิธีการส่งเสริมแบบกลุ่มบุคคล การประชุมกลุ่ม ช่วยในการถ่ายทอดข่าวสาร ความรู้ความคิดเห็นและประสบการณ์ต่างๆ ระหว่างทุกคนที่เกี่ยวข้องทำให้ผู้เข้าประชุมได้มีโอกาสปรึกษาหารือกัน การฝึกอบรม ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและความชำนาญเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จนกระทั่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้ หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ การสาธิต ใช้การบรรยายประกอบการแสดง ทำให้ผู้เรียนได้ฟังและได้เห็นไปพร้อมกัน

2.2 การปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่

ผลการศึกษา พบว่าการปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่ของ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรเขตที่ 6 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า การปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรเขตที่ 6 มีระดับมากที่สุดอยู่ คือ การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการส่งเสริม ระดับมาก คือ การทำงานและร่วมดำเนินการกับเกษตรกร ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องแบบมีส่วนร่วม พื้นที่ได้รับการพัฒนาตามศักยภาพและเกษตรกรได้รับบริการตรงตามความต้องการ การประสานและให้บริการเกษตรกร ด้วยวิธีการติดต่อสื่อสารและเข้าถึงข้อมูลจากทางไกล การเปิดโอกาสให้เกษตรกรเป็นผู้ตัดสินใจกำหนดความต้องการของตนเอง การสร้างภาพอนาคตของชุมชนว่าต้องการให้เกิดการพัฒนาไปในทิศทางใด การทำงานในพื้นที่โดยเน้นการใช้ข้อมูลแผนที่และการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ซึ่งสอดคล้องกับ กรมส่งเสริมการเกษตร (2557 : 2-16) ที่ว่าระบบส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่ MRCF ใน 3 ประเด็นหลักต้องการให้เห็นผลการเปลี่ยนแปลง คือ นักส่งเสริมการเกษตรต้องมีบทบาทและอัตลักษณ์ที่ชัดเจน เป็นที่รู้จักและยอมรับของเกษตรกรและคนทั่วไป มีระบบและกลไกการทำงานในพื้นที่ที่เกษตรกรเข้าถึงได้ง่าย มีการทำงานร่วมกันและทุกฝ่ายได้รับประโยชน์ โดยทำงานในรูปแบบ MRCF system ส่วนเรื่องข้อมูลมุ่งเน้นให้นักส่งเสริมการเกษตรทำงานบนพื้นฐานของข้อมูลที่ถูกต้อง สมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน ตรวจสอบได้ และเป็นที่เชื่อถือ สำหรับการบริหารจัดการองค์กรต้องปรับในเรื่องโครงสร้างขององค์กร บุคลากร วิธีการทำงานและการสื่อสารเพื่อให้สามารถสนับสนุน การทำงานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่และภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ความต้องการ การสนับสนุนของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรในการปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่

ผลการศึกษาพบว่าความต้องการ การสนับสนุนของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรในการปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรเขตที่ 6 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า ความต้องการ การสนับสนุนของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรในการปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรเขตที่ 6 มีระดับมากที่สุด กล่าวคือ จุดบริการอินเทอร์เน็ตและความเร็วอินเทอร์เน็ตที่สนับสนุนการทำงานอย่างเหมาะสม โทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ต ในการติดต่อทางไกลกับเกษตรกร ค่าอินเทอร์เน็ตในอัตราที่เหมาะสมในการติดต่อสื่อสารทางไกลกับเกษตรกร เครื่อง GPS ในการจับพิกัดเพื่อทำแผนที่ การฝึกอบรมต่อยอดแบบการสื่อสารระยะไกล ความชัดเจนของนโยบายระบบส่งเสริม MRCF แหล่งความรู้การศึกษาระบบการส่งเสริมแบบ

MRCF การฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์ข้อมูล การฝึกปฏิบัติการจัดเวทีชุมชนแบบมีส่วนร่วม คอมพิวเตอร์ในการจัดทำแผนที่ โปรแกรมแผนที่ในการจัดทำข้อมูล การฝึกปฏิบัติจริงในการนำข้อมูลและแผนที่ การอบรม สัมมนา เรื่องการส่งเสริมแบบMRCF และเอกสารความรู้ในการศึกษาระบบการส่งเสริมแบบ ซึ่งความต้องการการสนับสนุนการสนับสนุนของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรในการปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่สอดคล้อง ตามที่ยุทธศาสตร์ชาต (2556:บทคัดย่อ) ศึกษาการปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรของเกษตรตำบลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ในด้านปัญหาของเจ้าหน้าที่พบว่า มีปัญหาด้านการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ ปัญหางบประมาณมีไม่เพียงพอทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการได้

3. ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ข้อเสนอแนะต่อนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

- 1) มีบทบาทของการเป็นนักส่งเสริมการเกษตรที่ชัดเจนเป็นที่ยอมรับของเกษตรกรและคนทั่วไป
- 2) มีความรู้ความสามารถในการสื่อสารถ่ายทอดความรู้ ที่ถูกต้องเหมาะสมไปสู่เกษตรกร
- 3) มีความรู้กว้างขวางในด้านการเกษตร โดยเฉพาะปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ที่นักส่งเสริมการเกษตรรับผิดชอบอยู่
- 4) เป็นผู้ชี้แนะและร่วมแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร โดยนำเอาความรู้เทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อปัญหาที่เกษตรกรประสบ มาร่วมแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยให้เกษตรกรมีส่วนร่วม
- 5) เป็นผู้ประสานงานและให้บริการเกษตรกรโดยการติดต่อสื่อสารและเข้าถึงข้อมูลจากทางไกลได้ดี เพื่อให้งานสามารถดำเนินไปบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3.1.2 ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานระดับต่าง ๆ

- 1) ควรมีการประชุม อบรม สัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้และข้อมูลข่าวสารร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อเป็นสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

2) ควรมีการจัดเวทีอบรม สัมมนา การศึกษาดูงาน ให้เจ้าหน้าที่ได้มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่ (MRCF) ในพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จเพื่อเพิ่มพูนความรู้เจ้าหน้าที่อยู่เสมอ

3) ควรจัดหาเอกสารความรู้การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่ (MRCF) ให้เพียงพอต่อความต้องการของเจ้าหน้าที่

4) จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ให้มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่ (MRCF)

3.1.3 ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

1) ควรมีการจัดสรรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเทคโนโลยีที่ทันสมัยและให้เพียงพอต่อความต้องการ

2) ควรกำหนดนโยบายการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่ (MRCF) และเป้าหมายในการส่งเสริมการเกษตรให้ชัดเจนไม่ซ้ำซ้อน

3) ปรับโครงสร้างด้านอัตรากำลังให้เหมาะสมและลดงานที่ได้รับมอบหมายนอกภารกิจเพื่อให้เอื้อต่อการทำงานของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

5) พัฒนาและสนับสนุนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเกษตร

5) จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่ (MRCF)

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การดำเนินงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายอย่าง ดังนั้นควรกำหนดหัวข้อให้สอดคล้องกับปัญหาของแต่ละพื้นที่ ซึ่งมีหัวข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

3.2.1 ควรศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการดำเนินงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้เกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

3.2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการการดำเนินงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้การดำเนินงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรทราบถึงปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาสำหรับการดำเนินงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่